

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นระยะเวลาหลายปีแล้ว ที่ได้มีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ขึ้นในประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ แม้ระยะเวลาที่ผ่านมาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะประสบปัญหาและอุปสรรคบ้าง แต่ปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็พัฒนาจนถือได้ว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง แม้วัตถุประสงค์ของตลาดหลักทรัพย์จะเป็นสถานที่ที่เปิดให้ผู้ประกอบการทั่วไปใช้ในการระดมเงินทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศ แต่อีกทางหนึ่งตลาดหลักทรัพย์ก็เป็นสถานที่ที่เปิดโอกาสให้นักลงทุนแสวงหาผลประโยชน์ในรูปแบบของผลกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์ อย่างไรก็ตามได้มีนักลงทุนบางกลุ่มใช้ตลาดหลักทรัพย์แสวงหาผลประโยชน์ไปในทางมิชอบ ตามข่าวสารที่รับรู้กันทั่วไปจากสื่อมวลชน กล่าวคือ มีการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือที่เรียกกันว่า "การปั่นหุ้น"

การปั่นหุ้นในตลาดหลักทรัพย์สามารถกระทำได้หลายรูปแบบ แต่หลักการก็คือ การสร้างราคาซึ่งทำให้มูลค่าหุ้นผิดธรรมชาติในเรื่องอุปสงค์อุปทาน การปั่นหุ้นในตลาดหลักทรัพย์เป็นปัญหาที่มีความสำคัญ เพราะนอกจากจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แล้ว ยังกระทบกระเทือนต่อเสถียรภาพและความมั่นคงของตลาดหลักทรัพย์ ทำให้นักลงทุนไม่กล้าลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ อันจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการระดมทุน ซึ่งปัญหาดังกล่าวมิใช่ปัญหาที่เกิดขึ้นแต่เฉพาะประเทศไทยเท่านั้น แม้แต่ในต่างประเทศก็มีปัญหาในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน การปั่นหุ้นจัดเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่ร้ายแรงประเภทหนึ่ง ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ของภูมิภาคต่าง ๆ และของโลก ที่จำเป็นต้องดำเนินการปราบปรามอย่างจริงจัง ซึ่งมาตรการในทางกฎหมายที่มีอยู่คือพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 อย่างไรก็ตาม มาตรการตามพระราชบัญญัตินี้ก็ยากที่จะพิสูจน์ให้เห็นการกระทำผิดอย่างชัดเจน จึงทำให้ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เหตุที่การปั่นหุ้นในตลาดหลักทรัพย์เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่ให้ผลตอบแทนสูง จึงทำให้ในปัจจุบันมีกลุ่มอาชญากรที่เข้ามาแสวงหาผลประโยชน์จากการปั่นหุ้นในตลาดหลักทรัพย์เป็นจำนวนมาก เมื่อกลุ่มอาชญากรได้รับรายได้จากการกระทำความผิด ก็จะนำรายได้ดังกล่าวนั้นมาลงทุนในการประกอบความผิดต่อไป นอกจากนั้นแล้วยังมีการนำเงินรายได้จากการ

กระทำความผิดดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยผ่านกระบวนการฟอกเงินเพื่อนำเงินดังกล่าวกลับเข้าสู่ระบบการเงินปกติ

ซึ่งการฟอกเงิน คือ การนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิด มาปกปิดซุกซ่อนแหล่งที่มา เปลี่ยนแปลงสภาพ ทำให้เหมือนกับเป็นเงินที่ได้มาโดยถูกกฎหมาย และดูเหมือนเป็นเงินที่สะอาด สามารถนำไปใช้ในระบบการเงินปกติ ส่งผลทำให้กลุ่มอาชญากรมีเงินทุนที่จะนำไปใช้ประกอบอาชญากรรมต่อไป

จึงเป็นการสมควรที่จะต้องหามาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการปันหุ้นที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมาบังคับใช้ มาตรการหนึ่งซึ่งสามารถนำมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรงพอสมควรอีกทั้งยังมีการใช้มาตรการริบทรัพย์สินที่มีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ของประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงความหมาย ลักษณะ และวิธีการฟอกเงิน
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทยและต่างประเทศ
4. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงลักษณะของการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้น
5. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ป้องกันการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนข้อจำกัดของบทกฎหมายดังกล่าว
6. เพื่อเสนอแนะถึงมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งเน้นศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเหตุผล ความจำเป็น และที่มาของมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากกฎหมายที่สำคัญและใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบ

กับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 อันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจในประเด็นปัญหาต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางที่มีประสิทธิภาพมาแก้ไขในเรื่องดังกล่าว

1.4 สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจุบันมีการแสวงหาผลประโยชน์จากการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ไป ในทางมิชอบ กล่าวคือ มีการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือที่เรียกกันว่า "การปั่นหุ้น" ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ แต่มาตรการในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการกระทำความผิดโดยการปั่นหุ้น เป็นกรณีที่ยากที่จะพิสูจน์ให้เห็นการกระทำความผิดอย่างชัดเจน และโดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายซึ่งมีมาตรการดำเนินการกับทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพกว่ามาตรการทางอาญาธรรมดา ดังนั้น เพื่อประโยชน์และความเหมาะสมจึงสมควรกำหนดความผิดกรณีการปั่นหุ้นให้เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

1.5 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัยเอกสาร (Document Research) โดยมุ่งศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (การปั่นหุ้น) โดยการค้นคว้าจากเอกสารภาษาไทย และภาษาอังกฤษ อันได้แก่ ตำรา หนังสือ วารสาร ตั๋วบทกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ รายงานการสัมมนา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อประมวลเป็นข้อเสนอแนะต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ของประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา
2. ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงความหมาย ลักษณะ และวิธีการฟอกเงิน
3. ทำให้ทราบถึงมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ
4. ทำให้ทราบถึงลักษณะของการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ตลอดจนปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น

5. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนข้อจำกัดของบทกฎหมายดังกล่าว

6. ทำให้ทราบมาตรการเพิ่มเติมทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ตลอดจนสามารถเสนอแนะเพื่อนำมาใช้ควบคู่กับกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน อย่างมีประสิทธิภาพ